

VII SEMINARI
INTERNACIONAL
D'ARQUEOLOGIA
MEDIEVAL I MODERNA

VII INTERNATIONAL
SEMINAR ON MEDIEVAL
AND POST-MEDIEVAL
ARCHAEOLOGY

VIOLENCIA I CONFLICTE EN
ÈPOCA TARDOANTIGA I
MEDIEVAL. UNA PERSPECTIVA
ARQUEOLÒGICA

VIOLENCE AND CONFLICT IN
LATE ANTIQUITY AND THE
MIDDLE AGES. AN
ARCHAEOLOGICAL PERSPECTIVE

3 octubre / 3 october

Teatre Municipal de Roses (Girona)

Organitza

Universitat de Girona
Càtedra Roses d'Arqueologia
i Patrimoni Arqueològic

Col·laboren

Ajuntament de Roses
www.roses.cat

Projecte
Urbanisme, poblament
i conflicte en època
medieval i moderna.
La vila de Roses com
a paradigma.

PROGRAMA / **SEMINAR PROGRAMME**
8:30-9:00 Arribada participants / **Arrival**
9:00-9:15 Obertura seminari / **Opening seminar**

9:15-10:00 Ponència inaugural / **Inaugural conference**
Valérie Serdon. *Violence et conflit au Moyen Âge : nouvelles approches techniques, sociales et anthropologiques à partir des données archéologiques.*

10:00-11:00 Sessió 1 / **Session 1**

- José Angel Lecanda y Asier Pascual. *La fortificación en época visigoda en el extremo occidental de la tarraconense; Tedeja y Pico San Vicente (Burgos).*
- Ettore Alfredo Bianchi y Aurora Cagnana. *La piazzaforte bizantina di Luni (~580 d.C.) e l'insicurezza nell'Alto Tirreno.*
- José Carlos Sastre Blanco, Iñaki Martín Viso, Patricia Fuentes Melgar y Raúl Catalán Ramos. *El Castillón: un territorio de frontera en el valle del Esla, entre los siglos V y VI.*
- Debate / **Discussion**

11:00-11:30 Pausa cafè / **Coffee Break**

11:30-13:00 Sesió 2 / **Session 2**

SALA A / ROOM A

- Josep Maria Nolla i Brufau. *La formació de la Marca. Ocupació del territori entre les Alberes i Girona pels francs. Dades documentals i arqueològiques.*
- Laura de Castellet, Adrià Cubo, Pilar Giráldez, Ramon Martí, Joan Menchon, Ainhoa Pancorbo i Màrius Vendrell. *Fortificacions medievals entre la Segarra i el Solsonès, frontera al segle X?*
- Mario Pereiro Fernández y Mario Ramos Soriano. *El castillo como herramienta para la organización de un reino. El caso del noroeste galaico en el fin de la Alta Edad Media.*

- Ramon Martí i Adrià Cubo. *Les torres exemptes del Pallars Jussà: proposta de seriació (segles VIII-XI).*
- Jaume Oliver i Bruy. *De vilars a cases fortes: les "domus" del nucli del domini feudal dels Centelles (Osona, segles IX-XII).*
- Silvana Rapuano. *Indagini archeologiche nel castello di Gioia Sannitica: primi dati.*
- Debat / **Discussion**

SALA B / ROOM B

- Esther Travé Allepuz, Pablo del Fresno Bernal i Montserrat Farrey Agràs. *Evidències arqueològiques d'una mort violenta al jaciment de Santa Margarida: L'enterrament anòmal de la tomba 214 i el seu estudi.*
- Jacobo Albillar, Júlia Badia i Carme Rissech. *Lesions de batalla en els cavallers de Calatrava. Castell de Zorita de los Canes (Guadalajara), segles XIII a XIV.*
- Fabrizio Benente, Giada Molinari i Nico Radi. *Evidence of homicides and episodes of interpersonal violence from the excavation of a medieval hospital. Funerary archaeology and anthropological analysis for the site of San Nicolao di Pietra Colice (GE).*
- Marta Merino i Carme Rissech. *Violencia en los siglos IX-X: traumatismos craneales en los individuos de la necrópolis de los Antiguos Juzgados de Barcelona.*
- Cesc Busquets, Núra Armentano, Esther Medina, Sabina Calleja i Helena Inglada. *El món de la mort a l'Antic Priorat de Bellpuig d'Artà (Mallorca).*
- Luis Miguel Yuste Burgos. *La Iglesia encastillada de San Miguel de Turégano, (Segovia), fortaleza del poder feudal de los obispos de Segovia.*
- Debat / **Discussion**

13:15-15:00 Dinar / **Lunch**

15:00-16:30 Sesió 3 / Session 3

SALA A / ROOM A

- Cesc Busquets i Costa i Marta Fàbregas Espadaler. El conjunt monumental del castell de Besora (Santa Maria de Besora, el Bisaura).
- Imma Ollich, Antònia Díaz-Carvajal, Maria Ocaña, Albert Pratdesaba, Montserrat de Rocafiguera i Esther Travé. *La lluita entre el poder reial i els Cabrera: el cas de la destrucció de la fortalesa de Roda (l'Esquerda) a Osona.*
- Jordi Gibert Rebull, Ramon Martí Castelló i Cristian Folch Iglesias. *El Castellvell de la Marca al segle XV: una fortificació inèdita de la Guerra Civil catalana.*
- Cesc Busquets i Costa i Miriam Esqué i Ballesta. L'Argentona medieval. Noves aportacions des de l'arqueologia.
- Elvis Mallorquí. *Violència senyorial i participació pagesa: la fortificació del castell de Vilobí d'Onyar (segles XIII-XIV).*
- Debat / Discussion

SALA B / ROOM B

- Beatriz González Montes i José Avelino Gutiérrez González. *Los conflictos por el agua y sus testimonios arqueológicos en la baja Edad Media. Las fuentes abovedadas concebiles.*
- Edoardo Vanni, Federico Saccoccio, Alessandra Cammisola i Simone Zocco. *Paesaggi della violenza: conflitto e cultura materiale nei Monti Aurunci (Latina-Italia).*
- José María Tejado Sebastián. *Arqueología inmaterial del humo, fuego y sonido en los sistemas de comunicación de las fortificaciones militares de la península ibérica (ss. V-XV): casos en el entorno del alto valle del Ebro.*
- Pilar Bravo Póvez i Joan Menchon Bes. *Fortificacions i defenses de la ciutat de Tarragona (II aC-XX dC). Comentaris sobre la seva protecció legal.*

- Edoardo Vanni. *Archaeology of imprisonment. Reflecting violence through bodies and materiality: the case of San Galgano's House (Chiusdino, Siena – Italy).*
- Debat / Discussion

16:30-17:00 Pausa cafè / Coffee break

17:00-18:15 Sesió 4 / Session 4

- Marco Milanese. *Violenza contro la popolazione civile nella Sardegna rurale del XIV secolo.*
- Júlia Miquel, Oriol Achón, Carles Díaz i Clara Forn. *Muralles i poder a la Torre de Badalona, l'escenificació d'un domini senyorial (s. XIV – XVII).*
- Catherine Richarté-Manfredi. *Mouvements maritimes dans la Méditerranée centrale des IXe-Xe s. Les épaves "sarrasines" entre belligérance et commerce corsaire.*
- Emilie Comes-Trinidad. *Le bassin versant de l'Eyrieux (Ardèche, France) : un territoire médiéval sans conflits ?*
- Marc Bouzas Sabater i Lluís Palahí Grimal. *Les muralles medievals de Roses. Una necessitat defensiva i una font de conflictes polítics. Dades des de l'arqueologia.*
- Debat sobre les comunicacions i pòsters / Discussion on communications and posters

18:30 Clausura seminari / Closing act

Pòsters / Posters

- Ettore Alfredo Bianchi. *In fuga dalla pirateria nell'Italia bizantina. Il castello di Sant'Antonino rivisto.*
- Antònia Diaz Carvajal, Imma Ollich i Castanyer i Bibiana Agustí i Farjas. *Violència interpersonal amb arma blanca al jaciment medieval de l'Esquerda.*

Secretaria / Secretariat

Càtedra Roses d'Arqueologia i Patrimoni
Arqueològic-Universitat de Girona
+34 676522597
cat.rosesarqueologia@udg.edu

Direcció / Management

Marc Bouzas (CRAPA-Universitat de Girona)

Coordinació / Coordination

Lluís Palahí (CRAPA-Universitat de Girona)

Comitè científic / Scientific Committee

David Gallego Valle (Universidad Castilla-la Mancha)

Helena Kirchner Granell (Universitat Autònoma de Barcelona)

Luigi Magnini (Università Ca'Foscari Venezia)

Marta Sancho i Planas (Universitat de Barcelona)

Valérie Toureille (CY Cergy Paris Université)

Per més informació / For more information

<https://www.udg.edu/en/catedres/roses-darqueologia/transferencia/seminaris>

Inscripció / Registration

El seminari és gratuït per autors i assistents prèvia inscripció al correu de l'organització

The seminar is free of charge for authors and attendees upon registration at the organisation's e-mail address.

cat.rosesarqueologia@udg.edu